

טיול מס' 2

הארכיון ממשיך בדיווחים תקופתיים בהם אנחנו מנסים לחבר בין המתרחש בימינו לבין אירועים היסטוריים בחצור ולהציג לחברים פנינים מהאוסף העשיר שעובר דיגיטציה לאחרונה.

והפעם...

מהשדה (או הגן) ישר לצלחת

סבים בקיבוץ יוצאים, אולי, ממעגל העבודה הפורמלי, אבל אין זה אומר שהם אינם תורמים המון. אפשר למצוא פנסיונרים במוקדים רבים של העבודה בקיבוץ, כולל בהתנדבות - כמו [בגן הירק של איציק](#). לעתים קרובות מצאנו חסה וקולרבי ועוד על הספספלים בכניסה המזרחית לחדר האוכל, וסיום העונה - אולי השישית או השביעית לגן הירק - הוא זמן מתאים לציין אותו.

גן הירק של איציק הוא חוליה בשרשרת של גני ירק שהביאו ירקות ישירות מהשדה לחדר האוכל, כמו נסיון קצר בשנות ה-80 לגדל ירקות בחלקה שנעשה בהמשך לבית הספר לרכיבה. [גן הירק המפורסם ביותר של חצור](#) היה ממוקם במה שהיום היא שכונת גן יעקב - שנושא את שמו של יעקב בן בשט שאיתו מזוהה גן הירק.

על קרבן העבר

תזכורת מלחמתית

אמנם היה מעט מאד גשם החורף, אבל אחד המטרים האחרונים של השנה מלפני חודש כנראה גרם לכך [שנחשף רימון ישן](#) בשדות הקיבוץ. מדובר, כנראה, ברימון סקוטי ממלחמת העולם הראשונה. בזכות גילוי דומה לפני שנים, [דוד בדרק ידע לספר](#) על הגילוי.

הרימון שהתגלה הקדים, כמובן, את העלייה של ותיקי חצור לתל הרוחות, אבל הוא מזכיר לנו את הנשק שהיה בחצור במלחמת הקוממיות, ואת [אימוני הנשק](#) שנערכו כאן במהלך השנים. גילוי הרימון גורמת לנו לחשוב גם על נשק מתקופת קום המדינה ולשאול על הסליק המיתולוגי של חצור. מתברר שעוד בנעוריו לרן אורנר היתה משיכה להיסטוריה. בשנת 2000 הוא פרסם כתבה בעל התל שבו הוא סיפר על הנסיונות שלו ושל כמה חברים לאתר את הסליק, ותוך כדי כך הוא מספר קצת היסטוריה מרתקת על הנשק שנאגר בקיבוצים אחרי המלחמה.

לאחר הגשם הראשון של חודש אוקטובר שנת 1967, יצאו כמה ילדים מאלומה לחפש פטריות בחורשה שליד מתחם האשפה. באותם רגעים מעצבנים שבין בעיטה בפטריות הלבנות וחשיפת קדקודם החום של האורניות, נשמעה לפתע צעקה נרגשת שהרעידה את ידו החסונה של מוזיקנסקי ("רופא השיניים" של חצור) בשעה שטיפל במא"ז הקיבוץ. עדויות מקוטעות מספרות כי הצעקה כללה את המילים... **מצאנו סליק**... אבל עד היום אין בטחון בכך, מכיוון שהצועק הושחק מידית על-ידי חבריו. הבעיה הייתה שהמא"ז עשה כבר את דרכו לעבר החורשה ובשיחה שקיים באותו ערב עם ילדי אלומה, הוא ביקש שהסליקאים יחשפו את זהותם. חברי ואני התרגשנו וחששנו אפילו שיזמינו משטרה, אבל מתוך דבקות בערכים ואמונה צרופה בתרבות הסליק, נצרנו את סודנו עד עצם היום הזה.

[קראו את כל הכתבה של רן](#) באתר הארכיון.

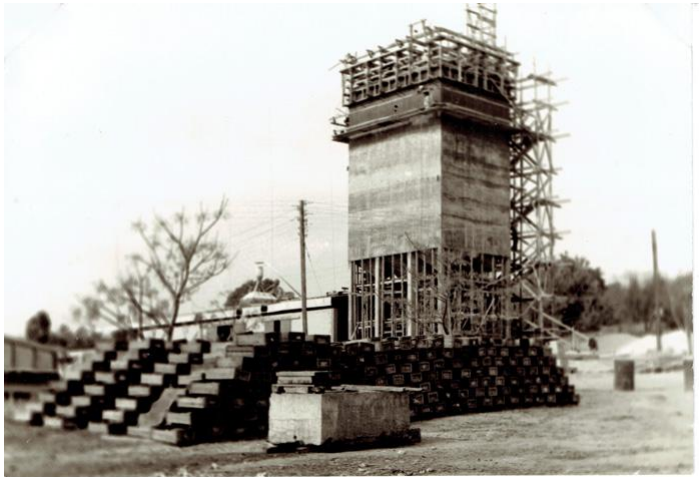
מבנים מהעבר

על מחסן התבואות

בשנת 1960 הוחלט לבנות אסם תבואות. האסם הוא בגובה 21.5 מטר, הוא עומד על עמודים ולו 6 תאים בגדלים שונים. בסך הכל הוא יכול להכיל 300 טון תבואה. הוא נבנה בשיטה מיוחדת – יציקת בטון בעזרת תבנית מתרוממת. 40 בנאים סייעו לצקת אותו תוך כ-5 ימים.

מחסני התערובת הקיבוציים היו צריכים להכין סוגים רבים של תערובות, לכמויות קטנות יחסית של בעלי חיים, ודרשו מומחיות רבה. במהלך שנות השבעים החלו לקום מכוני תערובת אזוריים.

לאחר שפסק יצור התערובות במחסן, המבנה המשיך לשמש במשך השנים כסנדלריה, ככלבו, כמועדון המטרוק ולאחרונה כמסעדת הביסטרוק.

תפקידו של מחסן התבואות היה כפול. הראשון היה **לאחסן** בשקים את התבואות הנקצרות בשדה, כגון חיטה, שעורה, סורגום, דוחן ועוד ולשמור עליהם מפגעי מזג האוויר וממזיקים שונים. התפקיד השני היה **להכין תערובות** שונות מתבואות אלו, בתוספת חומרי מזון נוספים.

[קראו עוד על מחסן התבואות](#) באתר של הארכיון.

זהו להפעם. נמשיך לפרסם כאן - לעתים (בתקווה) קבועות. חומרים היסטוריים רבים נוספים נמצאים באתר הארכיון. ותמיד אפשר לבקר, ואפילו להציע ולהגיב.

הקליקו לבקר אצלנו:		
הארכיון ביו-טיוב	אגף הארכיון	הארכיון כפייסבוק